

N:o 63.

Af Herr **A. P. Danielson**: *Angående ändring af 9 § mom. 1 af Kongl. förordningen angående grunderna och villkoren för hemmansklyfning och jordafsöndring den 6 Augusti 1864*

Genom Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående grunderna och villkoren för hemmansklyfning och jordafsöndring den 6 Augusti 1864 stadgas, att egare af hemman eller lägenhet hafve rätt att af dess egoområde, utan att besutenhet erfordras, till en eller flere upplåta jord, vare sig för alltid under full eganderätt eller till besittning på viss tid eller lifstid, samt att å jord, som från hemman eller lägenhet afsöndras, skall årlig afgäld läggas i spanmål eller annan lämplig räntepersedel, och må den afgäld ej vara mindre, än att den motsvarar hvad af hela hemmanets eller lägenhetens räntor och öfriga allmänna utskylder, vid jemförelse af egornas storlek och beskaffenhet, å den afsöndrade jorden belöper, äfvensom att afhandling rörande jordafsöndring skall ingifvas till Konungens Befallningshafvande, som har att tillse, huruvida den i afseende å afsöndringens storlek är med lag öfverensstämmande samt pröfva den öfverenskomna afgälden och densamma, der den finnes tillräcklig, fastställa, men i annat fall högre lämplig afgift bestämma. När i följd af dessa stadganden en egare af en för alltid och under full eganderätt inköpt jordlägenhet ingifver ansökning till Konungens Befallningshafvande, med begäran att Konungens Befallningshafvande måtte pröfva huruvida lägenheten är till sin storlek med lag öfverensstämmande samt lämplig afgäld derå bestämma, tillgår vanligen så, att Konungens Befallningshafvande utremitterar ansökningen till kronofogden och härads-skrifvaren i orten, hvilken senare anbefalles att upprätta förslag till afgäld å lägenheten, i hvilket förslag inberäknas lägenhetens anpart i *hela stamhemmanets räntor och öfriga allmänna utskylder*, således äfven utskylder

till prest, klockare och skollärare, beräknad kostnad för byggande och underhåll af kyrka och skola med flera allmänna hus samt vägunderhållning äfvensom afgifter till kommunens fattigvård m. m.

När detta förslag blifvit uppgjordt, öfverlemnas det till kronofogden, som inom viss tid förelägger såväl egaren af stamhemmanet som afsöndrade lägenheten att deröfver sig förklara och, sedan dessa förklaringar inkommit, öfversänder kronofogden handlingarne till Konungens Befallningshafvande, som deröfver meddelar sitt beslut. Nu kan väl med skäl anses, att, när detta förslag till afgäld sålunda blifvit beräknadt och bestämdt, egaren af afsöndrade jordlägenheten borde vara fri från annan årlig afgäld för sin lägenhet, men så är icke förhållandet, ty enligt stadgandet i nu gällande Bevillningsstadgas 3 och 4 §§ måste denna jordlägenhet upptagas i taxeringslängden och der särskildt värde åsättas. Följden häraf blir den, att egaren af jordlägenheten får sig för densamma åsatt fyrktal och måste således årligen betala de afgifter till kommunen, efter detta fyrktal, som kommunen genom kyrko- eller kommunalstämmobeslut kan komma att bestämma, oakadt i det förslag, som blifvit uppgjordt för afgäldens bestämmande, dessa bidrag till kommunen blifvit inberäknade. Egaren af lägenheten får således årligen betala dubbla afgifter till kommunens behof, ty icke vill egaren af stamhemmanet medgifva afdrag på den fastställda årliga afgälden, och icke vill eller kan kommunen eftergifva sina på fyrktalslängden grundade debiteringar.

För att förekomma dessa nu omnämnda olägenheter och för att få i förenämnda författning föreskrifna afgäld så bestämd, att ingen orättvisa i antydda syfte kan uppstå, vågar jag härmed vördsamt föreslå, det Riksdagen för sin del ville besluta, att 9 § 1 mom. af meranämnda förordning om hemmansklyfning och jordafsöndring af den 6 Augusti 1864 må erhålla följande lydelse:

Å jord, som från hemman eller lägenhet afsöndras, skall årlig afgäld läggas i spanmål eller annan lämplig räntepersedel; och må den afgäld ej vara mindre, än att den motsvarar hvad af hela hemmanets eller lägenhetens räntor och öfriga allmänna utskylder, vid jemförelse af egornas storlek och beskaffenhet den afsöndrade jorden, belöper. I denna afgäld inberäknas dock icke sådana bidrag till kommunen, som efter fyrktal utgå.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1875.

A. P. Danielson.